

Сёнтёрү ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 сулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

65 (7382) №

Шамат кун, 2006 сулхи августн (сурла) 5-мёшё

Хакё ирёклё

Вырма – 2006

Пиҗнё тыра шәпән хире йыхравлать

Сурла уйахё кунпа мар, сөхетпе малалла утатъ, хресчене хайён уттипе тан пыма чёнет. Хире тухсан та пиҗсө ситнё тыра пуцахисем апа

шәпән-шәпән калаҗса вырмана йыхравланине илтётён. Сәкәр туса илсө сёршыва тарантарас ёмётлө сёр ёҗченё җакна

илтсө аллине усса ларайма-стех.

– Хёлле сётел җинчен сәкәр ан таталтәр тесен, паян ыйхаласа ларма вәхәт

тума тәрәшәҗсө.

– Эпир юлхавланнине сөнө сәкәр каҗармасть. Җавәнпа хиртен килнө тыра-на вәхәтра алас, типётес,

сук, – сөр хуҗилле калаҗать Юнка йётемё җинче асла машинаст пулса вырма ёҗсө кёлнөнө Валерий Павлович Моторкин хиртен килнө тыра-на алама-типётме пушат-тарнә май. – Акә, ёнер хиртен тыра килме пуҗларө. Кётмен пулам мар вәл пирёншён: вырмана эпир пёркуннерехех хатёрленме пуҗларәмәр.

Машинаста калаҗнә хушәра тыра алакансен ушкән сәмантлаха та аләран ёҗ ямар: Татьяна Москалева, Римма Коракова, Валентина Геннадий Егоровсем (сән үкерчөкре) йётем җинчи кашни ёҗсөх вәхәтра

пулмене хурас тесе хамартан мён килнине сийёнчөх тума тәрәшәтпәр. Ахальлөн, ёҗсө хай еккипе ярсан, тәван ял-йыш умёнчө пите хётрёмелле пулса тухө, – йываҗ кереҗсөпе тыра-на куҗарнә сёртех калаҗать Валентина Егорова.

...Тырапа килнө машина апа пушатса йётем җинчен тухса кайса ёлкөреймөрө, кунталла урпапа тулна тепёр машина васкани куранчө. Җапла пыраҗсө сывлаш җавәрма чарәнма та вәхәт хөсөк вырма кунёсем. Ку ёҗ районёпех сарәлса кайрө ёнтө.

Анатолий БЕЛОВ.

Җитес суйлав ыйтәвёсемпе

Сирён ыйтусене хуравлатпәр

– Чәваш Республикин Патшаләх Канашне депутатта суйла-мандатсем тәрәтәссө хәш тапхәрта пулса иртет?

– Сынсем хайсөне хайсөне кандидата сөнөҗсө е вёсен кандидатусене суйлав пёрлешёвёсем сөнөҗсө пулсан та, саккунпа килёшүллөн җакна сасәлав кунёччен 80 кунран тытәнса 50 кун юличчен туса ирттермелле. Урахла каласан, июлөн 19-мёшөччен тата августн 18-мёшө хыҗсан депутатта суйлама кандидатсем тәрәтәтә юрамасть.

– ЧР Төп суйлав комиссияй суйлавҗәсен пёрлешёвёсем тәрәтнә документсене мисө кун хушшинчө пәхса тухать?

– Ку срока 3 кун тесе паләртнә, анча та, епле пулсан та, августн 20-мёшөччен кая юлмасәр документсене пәхса тухса кандидатсен списокөн заверить тунә копияёсене пама е апа мён сәлтава пама килёшменни пирки йышәну туни җинчен хыпар-лама тивёҗ.

– Кандидатшән пуллине паләртса алә пуснине пухасси хәҗанчөн пырать?

– Кандидата тәрәтнә пирки пёлтернө, кандидатсен списокөн заверить тунә хыҗсанхи кунран тытәнса – июлөн 20-мёшөччен тытәнса августн 18-мёшөччө 18 сөхетчен.

Йыхрав

Черетсөр 12-мёш лару

Депутатсен районти Пухәвөн председателөн 2006 сулхи августн 4-мёшөнчи 11 № йышәнавёле депутатсен районти Пухәвөн черетсөр 12-мёш ларәвне 2006 сулхи августн 9-мёшөнчө район администрацийён ларусен сәлчөне пулма йышәннә.

Ларура пәхса тухма кун йёркине сәк ыйтусене кёртме сөннө:

1. Муркаш район суйлав комиссияйён йышәну сәссин правиллө членне сирёплетессө җинчен.
2. Депутатсен районти Пухәвөнчө депутатсен «Пёрлөхлө Раҗсөй» ушкәнне туса хурасси җинчен.
3. Депутатсен районти Пухәвөн 2005 сулхи ноябрөн 24-мёшөнчи С-4/2 № «Муркаш районён 2006 сулхи бюджетчө җинчен» йышәнавёне улшәнүсем кёртессө җинчен.

Депутатсен районти Пухәвөн ларәвне район администрацийён управленийёсемпе пайёсен пуҗлаҗсөне чөнөҗсө.

Райадминистрацире

Хисөп грамотине тивёҗнө

Районән ял хуҗаләх отрасльне аталантарма пысәк түпе хывнәшән, нумай сул хушши тәрәшәсө ёҗслөнөшөн тата суралнәранпа 50 сул ситнө май район администрацийён пуҗлаҗән июлөн 27-мёшөнчи 207 № йышәнавёле «Чемево» ял хуҗаләх производство кооперативён төп зоотехникне Фаина Петровна ТИМОФЕЕВА район администрацийён Хисөп грамотине наградаланә.

Канашлу

Эсир ыйтнипе

Сур сул итогёсене хак пачёҗ

Августн 2-мёшөнчө район администрацийён ларусен сәлчөне кәҗалхи пёррёмөш сур сул итогёсемпе анлә канашлу иртрө. Канашлу ёҗсөне район администрацийён ответлә ёҗченёсем, ял тәрәхёсен пуҗлаҗсөсем, районти предприятиесемпе организацисен ертүсисем, ЧР Президент администрацийён йёркөлү ёҗсөсен управленийён пуҗлаҗән сүмө С.Н. Тарасов, республика патшаләх ветеринари службин ертүси В.К. Тихонов хушәнчөҗ.

Пётёмөшле илсен, канашлура калаҗу районән кәҗалхи пёррёмөш сур султи экономикапа социаллә аталанавён итогёсем, ЧР Президент сүмөнчи районсемпе хуласен пуҗлаҗсөсен канашён ларәвөн итогёсем пирки чарәнса тәчө. Юлашки вәхәтра бюджет укҗи-тенкипе төллөвлө мар уса курнә төслөхсем төл пулаҗсөҗа. Җитес сул валли бюджет йёркөлөнө чух кәҗалхи йәнәшсөне шута илни кирлө.

Җавән пекех вәл хайён сәмахөнчө республика Патшаләх Канашнө депутатсөн җитес суйлавён ыйтәвёсем җинчө те чарәнчө, вырәнти самоуправлени органсөн суйлав комиссияйёсене сәк пёлтерёшлө меропрятие кирлө шайра ирттерме пур енлөн пулашма кирлине паләртрө. Вырәнти самоуправлени органсөн республикари спартакиадинчө виҗсөмөш вырән сөнсө илнө май район администрацийён командине Хисөп грамоти парса чыс турө.

Канашлура җавән пекех Муркаш райовён ертүси Б.В. Андреев, «Муркаш районөнчө төп больница» сывлаха сывлас ёҗсөн муниципаллә учреждениён ертүси В.Г. Данилов тухса каласрөс, канашлу итогёсөне район пуҗлаҗө Ю.А. Иванов пётёмлетрө.

Ю.А. Иванов хайён сәмахөнчө җавән пекех халәхән йәла ыйтәвёсөне тивөстерессө, суту-илү, пурәнмалли сурт-йёр строительствө, сул-йёр тавасси тата юсаса тәрәссө епле шайра пул-

нин ыйтәвёсөне те хускатрө. Паләртмалла, үсөмсем пур пулин те, татса пәмалли ыйтусем те сук мар-ха.

Кунпа пёрлөх вәл районти промышленность предприятийёсен, ял хуҗаләх предприятийёсен тата ял тәрәхёсен экономика әмәртәвөн кәҗалхи пёррёмөш сур сул итогёсемпе те палаштарчө.

ЧР Президент администрацийён йёркөлү ёҗсөсен управленийён пуҗлаҗән сүмө С.Н. Тарасов ЧР Президент сүмөнчи районсемпе хуласен пуҗлаҗсөсен канашён ларәвөн итогёсем пирки чарәнса тәчө. Юлашки вәхәтра бюджет укҗи-тенкипе төллөвлө мар уса курнә төслөхсем төл пулаҗсөҗа. Җитес сул валли бюджет йёркөлөнө чух кәҗалхи йәнәшсөне шута илни кирлө.

Җавән пекех вәл хайён сәмахөнчө республика Патшаләх Канашнө депутатсөн җитес суйлавён ыйтәвёсем җинчө те чарәнчө, вырәнти самоуправлени органсөн суйлав комиссияйёсене сәк пёлтерёшлө меропрятие кирлө шайра ирттерме пур енлөн пулашма кирлине паләртрө. Вырәнти самоуправлени органсөн республикари спартакиадинчө виҗсөмөш вырән сөнсө илнө май район администрацийён командине Хисөп грамоти парса чыс турө.

Канашлура җавән пекех Муркаш райовён ертүси Б.В. Андреев, «Муркаш районөнчө төп больница» сывлаха сывлас ёҗсөн муниципаллә учреждениён ертүси В.Г. Данилов тухса каласрөс, канашлу итогёсөне район пуҗлаҗө Ю.А. Иванов пётёмлетрө.

В. ШАПОШНИКОВ.

Пенси виҗи каллех үсрө

РФ Пенси фончөн Муркаш районөнчө управленийө кәҗалхи августн 1-мёшөнчөн тытәнса ёҗ пенсийёсен страхлакан пайён индексацийө пирки пёлтерет.

– Августн 1-мёшөнчөн тытәнса индексация мөмле майпа пулса иртет-ха?

– Халө вәйра таракан пенси законодательствөпе килёшүллөн ёҗ пенсийён база тата страхлакан пайёсөне тапхәр-тапхәр индексацияле пәхнә. Кунсәр пуҗне индексация төрлө вәхәтра тата төрлө индексөсемпе туса ирттерме пула-раҗсө. Кәҗал апрель уйахөнчөн тытәнса малпәрахран ёҗ пенсийён база пайне индексацияленө. Җапла вара 2006 сулхи август уйахөнчөн тытәнса ёҗ пенсийёсен страхлакан пайө кәна 6,2 процент чухлө үсет.

Тепёр майла каласан, ку җакна пёлтерет. Ватлаха пула, инвалида тухнипе тата сөмьёне тарантаракана сүхәтнөпе илекен ёҗ пенсийёсен страхлакан пайёсен виҗи 1,062 хут пысәкланать.

– Укҗа сине куҗарсан, төрлө категория лекекен пенсионерсөне пенси түлөсси мөн чухлө улшәнмалла?

– Пенси висөсем «Раҗсөй Федерацийөнчө ёҗ пенсийёсем җинчөн» Федераллә саккунпа килёшүллөн пенси илсө таракансен үсөҗсө. Җапла вара августран тытәнса ёҗ пенсийёсем

республикара вәтамран 63 төнкө те 87 пус үсөҗсө, 2302 төнкөле танлашәҗсө. Вәл шутран ватлаха тухнипе илекен пенсисөм вәтамран 68 төнкө, инвалида тухнипе илекеннисен 41 төнкө, сөмьёне тарантаракана сүхәтнөпе илекеннисен 48 төнкө хәпарәҗсө.

Районөпе вәтамран уйахсөрен пенси түлөсө тәрәссө августн 1-мёшөнчөн тытәнса 425 пин төнкө чухлө үсет.

– Пенси виҗи мөн чухлө үсине епле шутолса пёлмелле?

– Апа җапла шутолса пөлөс пулатъ. Сәмахран, 2006 сулхи июль уйахөнчө ватлаха пула илекен ёҗ пенсийён виҗи 2860 төнкө те 64 пуспа танлашнә. Җав шутран база пайө – 1035 төнкө те 9 пуспа, страхлакан пайө – 1825 төнкө те 55 пуспа.

Ёҗ пенсийён страхлакан пайне (1825 төнкө те 55 пус) индексация коэффициентөнчө сине (1,062) хутласан 1938 төнкө те 73 пус пулатъ. Пётёмөшле пенси виҗине паләртма пенсин база пайө (1035 төнкө те 9 пус) сөмне пенсин страхлакан пайне (1938 төнкө те 73 пус) хушмалла. Җапла вара августн 1-мёшөнчөн тытәнса пенсионерән пенси виҗи 113 төнкө те 18 пус хәпаратъ, 2973 төнкө те 82 пуспа танлашатъ.

Конкурс

Әстасөм әмәртөҗ

Августн 27-мёшөнчө районти Культура суртөнчө «Художество пултарулаҗө урлә инвалидсен әс-хакәлпа кәмәл-сипетне аталантарасси» социаллә проект планөле выставка иртет. Унта Муркаш Элек районсөнчөн төрлө сулсенчи пултарулла инвалидсем хушәнчө. Амәртәва сәк өнөсемпе ирттерме паләртнә:

– чурән, йываҗран япаласөм тавасси, йываҗ сине зрешлөсө сыврасси, хәваран хатёрсем сывхасси; – сывавҗә әсталәхө: сәвәсем; – халәх искусствө: төрлөсси, сывхасси, сөлөсси; – живописьне графика әсталәхө.

Жюри членөсем лайәх палләпа хакланә ёҗсөм республикара пулса ирткен выставкәна хушәнчө (2006 сулхи раштав). Выставка сөнтөрүсөсем укҗан премие тата диплома тивөҗсө. Р. ДИПЛАРИОНОВА.

Сыврәнтару – 2007

Унчөнхи хакпа сыврәнма пулатъ

Хисөплө вулакансем! Районти «Сөнтөрү ялавё» хаҗата җитес султи пёррёмөш сур султи илсө тәма сыврәнтарма пуланә. Җитменнине августн 31-мёшөччөн унчөнхи хакпа сыврәнма май пур. Апла пулсан сәмәлләхпа уса курма, район хаҗатне вәхәтра сыврәнса илме тәрәшәр.

Райхаҗат редакцийө.